

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
РІВНЕНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Збірник наукових праць

**Актуальні
проблеми
сучасної
філології**

МОВОЗНАВЧІ СТУДІЇ

Випуск XVII

*Наукові записки
Рівненського державного
гуманітарного університету*

Рівне–2009

ББК 81 Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету.
А 43 Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії.
4 Вип. 17. – Рівне: РДГУ, 2009. – 176 с.
УДК
811.161.2

У збірнику вміщено праці аспірантів, професорсько-викладацького складу мовознавчих кафедр Рівненського державного гуманітарного університету, Національного університету «Острозька академія» та інших вузів України з актуальних проблем граматичної будови української мови. Об'єктом лінгвістичного аналізу виступають структурні одиниці різних рівнів мовної системи. У полі зору мовознавців питання синтаксису, морфології, лексикології, мовної освіти тощо.

Для викладачів, аспірантів, студентів філологічних факультетів, учителів української мови.

Редакційна колегія:

Головний редактор **Шульжук Каленик Федорович**,
доктор філологічних наук, професор,
завідувач кафедри української мови
Рівненського державного гуманітарного університету,
дійсний член Академії наук вищої школи України

Заступник головного
редактора **Степанова Ольга Іванівна**,
кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови
Рівненського державного гуманітарного університету

Члени редакційної колегії:

1. **Архангельська А.М.**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри загального мовознавства та славістики Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету.
2. **Вихованець І.Р.**, член-кореспондент НАН України, доктор філологічних наук, професор, провідний науковий співробітник Інституту української мови НАН України (м. Київ).
3. **Вокальчук Г.М.**, доктор філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету.
4. **Загнітко А.П.**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Донецького національного університету.
5. **Кірілкова Н.В.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету.
6. **Кузьмич О.О.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету.
7. **Мандрик Н.В.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри методики викладання та культури української літератури Рівненського державного гуманітарного університету.
8. **Мірченко М.В.**, доктор філологічних наук, професор, завідувач кафедри української мови Волинського національного університету імені Лесі Українки.
9. **Тищенко О.В.**, доктор філологічних наук, професор, проректор з наукової роботи Рівненського інституту слов'янознавства Київського славістичного університету.
10. **Шкарбан Т.М.**, кандидат філологічних наук, доцент кафедри української мови Рівненського державного гуманітарного університету.
11. **Шульжук Н.В.**, кандидат філологічних наук, доцент, завідувач кафедри методики викладання та культури української мови Рівненського державного гуманітарного університету.

Упорядник: Степанова О.І.

Друкується за рішенням вченої ради
Рівненського державного гуманітарного університету
(протокол № 2 від 25 вересня 2009 р.)

Адреса редакції: 33000, м. Рівне, вул. С. Бандери, 12. Рівненський державний гуманітарний університет.
(вул. Остафова, 31; кафедра української мови)

Розділ II

Актуальні проблеми лексикології

УДК 811.161.2'373.623:821.161.2-1

Наталія АДАХ

ЕКСПРЕСИВНО-СТИЛІСТИЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ АВТОРСЬКИХ ЛЕКСИЧНИХ НОВОТВОРІВ (НА МАТЕРІАЛІ ПОЕЗІЇ ВАСИЛЯ БАРКИ)

У статті описується експресивно-стилістичний потенціал авторських лексичних новотворів.

Ключові слова: авторський лексичний новотвір, комунікативно-прагматична мета, стилістична функція, експресивність.

Загальновідомо, що поява авторських лексичних новотворів (далі – АЛН) викликана або необхідністю назвати нові реалії чи поняття, для номінування яких у мові немає відповідних засобів, або бажанням письменника по-новому позначити якісь окремі ознаки денотата. Словотворчість, орієнтована на віршований текст, являє собою спеціальну сферу, в якій простежується загальна тенденція поетичного мовлення до мовної різноманітності [1, с. 86].

У сучасній лінгвістиці проблеми функціонування АЛН висвітлювалися багатьма вітчизняними та зарубіжними дослідниками (О. О. Жижома, Ж. В. Колоїз, Т. Г. Юрченко, О. І. Александрова, М. А. Бакіна, О. А. Земська, Н. А. Ніколина). Більшість мовознавців вважають, що функції АЛН перебувають у прямій залежності від причини появи інновацій. Аналізуючи номінативну й конотативну специфіку АЛН, не завжди можна чітко визначити якусь одну причину появи новотвору – здебільшого ці причини представлені сукупно. Переважно АЛН є засобом передачі авторського ставлення до номінованих явищ, реалій дійсності. Проте, незважаючи на численні праці з проблем теорії оказіональності та індивідуальної мовотворчості, всебічного дослідження вимагають функції лексичних інновацій у поетичному мовленні.

Метою пропонованої статті є аналіз експресивно-стилістичних функцій авторських лексичних новотворів.

Лінгвісти розглядають стилістичну функцію як вияв у слові нових семантичних або емоційних відтінків, засіб створення комічності, версифікації [4; 6].

Розглядаючи питання про стилістичну функцію АЛН, слід звернути увагу на той факт, що експресивно-емоційне забарвлення таких мовленнєвих одиниць – це результат дії кількох факторів: семантичного забарвлення твірної основи, від якої утворена інновація, словотвірної моделі, за якою вона побудована, контексту і мовленнєвої ситуації, які уточнюють її словотвірне значення [3, с. 117].

Уведення АЛН в контекст має бути стилістично виправданим. Беручи до уваги тлумачення стилістичного значення як додаткового, що нашаровується на предметно-понятійний зміст мовних одиниць, проаналізуємо основні стилістичні функції індивідуально-авторських номінацій у лексиконі В. Барки. Стилійстична функція АЛН виявляється, зокрема, у частотному вживанні автором збірних іменників на -я: *звір'я, демоння, драконня, лебеддя, крилля, стокрилля, килимар'я, вишнева,*

ключів'я, комишиння, пелюстиння та ін. Такі одиниці тексту посилюють емоційно-експресивний вплив на читача за рахунок експлікованої семантики сукупної множини предметів, що сприймається як максимально інтенсифікована властивість ознак тощо: *Де все світлilla сповниться осіннє, / як сяйво соку з крушини...; Скелиння все – мов гнів орлиний, дике; / а світлота смиренна свідчить...; Ніби корабель зими без тебе* [хуртовини. – Н.А.]: / тисячовітрилля мчить.

Певне стилістичне забарвлення (переважно позитивного характеру) в поетичне мовлення В. Барки вносять дієслова, мотивовані іменниками (назвами тварин), як-от: *Хоч залізний ворог прикажанів, – / рев'я в ребрах піднебесне; Від Серафімового від крила / прилебедіє всюди світлість; Зводячи долоні, ластовіла* [біженка. – Н.А.], / *серед блиску, з-поміж хвиль...*

Однією з особливостей ідіостилію В. Барки є частотне вживання кольороназв. Поет, майстерно використовуючи мовний словотвірний арсенал, репрезентує своє бачення кольорів, пов'язане з їхнім індивідуальним сприйняттям і розумінням: *Я тінню став! осліп, чужинний, без права небо знати нині, що в недвижимох зводах сповняється, як річка біловодна; І видно: постаті красномундирні у підземеллі стали коло ніші...*

Характерною ознакою кольоропозначень у мовотворчості В. Барки є їхня емоційно-експресивна функція, пов'язана із загальним настроєм твору, що сприяє виникненню емоцій у читача: *Він* [плонітник. – Н.А.] *змістом веселок живих посвоївсь, / посвічених! як вість білоскарбна; ...а ми, звичайні, підемо до урн в зеленошумних цвинтарях святих; А в вітрі день, золотустий лірник; / на плити смуток переддверні.*

Однією зі стилістичних функцій новотворів В. Барки є використання зменшено-емоційних утворень. Деякі з них є абсолютно оригінальними, як-от: *пташенятусенько, оченятусенька, щебетанюсенька*. Такі інновації сприяють створенню емоційного тону мовлення, додаючи до основного значення зменшеності відтінки ніжності. Проте названі вище яскраві приклади новотворів є

одиничними. Більшість АЛН В. Барки утворені за продуктивними словотвірними моделями, напр.: *айстринка, заполочинка, метеличинка, рушничинка, колісниченька, горличинка, знаходинка, тюльпанинка*. Названі інновації не характеризуються високим ступенем експресивності, і їх уживання не супроводжується "ефектом новизни". Представлені АЛН все-таки привертають до себе увагу читача, оскільки відзначаються позитивно-оцінною конотацією. Утім, деякі АЛН мотивуються іменниками з негативною конотацією, а словотвірне значення демінутивного суфікса при цьому нівелюється, напр.: *Подумати: якась потворинка посміла / гдумитися над світом-дивом...*

АЛН *дітозгубник, дітомора, душоморець, душопогубність, людоморець, людодубіссіус* достатньо мотивуються дієслівними основами, що допомагає зрозуміти їх значення і поза контекстом. Інновації мають негативне забарвлення і, крім номінативної функції, виконують також стилістичну, сприяючи створенню відповідного емоційного настрою поезії, напр.: *До прірви в космосі палкому / хай дітомора струсить з гнівом грому, / здригнувшись на орбіті збитій; ...душоморців тінь / втекла крізь дим, згубивши петлі.*

Стилістичне забарвлення АЛН виявляється у здатності номінацій брати активну участь у створенні епітетів, які підкреслюють ознаку описуваного: *трояндолілейний едем, рожевоцвітне світання, злотокоштовна короґва, зеленосиня риза.*

АЛН у поезії В. Барки нерідко є складниками порівняння: Так переставилась дочка; хворіла, / і вигасала свічкою, сердешна! / В труні лежить: мов сніжик, блідна – біла...; Вгледів гарну, мов той місяць-повнозір...; метафори: Держави димом куряться, як чорний сон, / і виповітрується язва духу, / і визаконюється лжі закон / алмазноскіптровий; ...пшона цвітного вихройдучий рій / завіяно в спіраль – немов без ладу; персоніфікації: Примчав грозовичник під кручу: / клекотом орлів; А на сірій скосині, послушник, / "сонечко" від степу тихих... / відпочинь, бо громовинник злющий / нагрозився захватити; Зелений вітер: віє! – / мандрують петрики, а квітниця бузкова / хвилюється на місці; шум і шум

– дощиста мова / листвіє.

Поетичне мовлення В. Барки ускладнене стилістичними фігурами, а саме – анафорою, що сприяє увиразненню думки: Темнокрилля хмарить, / темнокрилля криче...; За гріх: блискавичняться кари: / на зловийників – зграї сказністю скреготали, Блискавичняться кари: за гріх, / бо кожен довільно злом захворів.

На стилістику контексту впливають оригінальні авторські інновації, утворені внаслідок контамінації, під час якої відбувається зближення реалій, які мотивуються номінативними значеннями об'єднаних слів. У мовотворчості В. Барки контамінованих утворень небагато, але вони відзначаються високою експресією. Так, інновація *відкурнявкнути* утворюється накладанням на початковий сегмент слова *нявкнути* основи слова *відкурукати* з пропуском одного складу. Нове слово включає в своє значення семантику об'єднаних слів: *...кіт на покрівлі: рудому залізі сучасності... / в нього свій лісочок – карликовий дуб: / карликова роза, – там підметець: для труни. / Відкурнявкне.*

Одним із засобів формування ідіостилю В. Барки є використання засобів так званого авторського словотвору – оригінального комбінування різностильових узуальних морфем при творенні АЛН: райдузиться дужник, берізки вітрували, біженка ластовіла, поластовіла м'ята, річка оркестриться та ін.

Залежно від комунікативно-прагматичної мети АЛН В. Барки, утворені за аналогією до існуючих моделей, але з деякими порушеннями правил словотвору або поєднуваності, також мають стилістичне забарвлення: *в'ялизна, мертвотизна, повторизна, тінизна, хмаризна*.

АЛН, виконуючи стилістичну функцію, допомагають автору створити мовно-поетичну картину світу, надати відповідного емоційного звучання поезії.

Лексичні інновації використовуються з художньо-виражальною метою і виконують, крім стилістичної функції, ще й експресивну. Головне завдання створення таких АЛН – емоційний вплив на читача. У поетичному мовленні АЛН сприяють

вираженню різних емоцій автора, викликають відповідні відчуття в адресата.

Однією з основних властивостей лексики взагалі в плані впливу, дії слова на читача вважають експресивність. Обов'язкова експресивність – характерна риса okazіоналізмів. Це їхня наскрізна ознака [2, с. 41]. АЛН як мовленнєві одиниці здатні виконувати експресивні функції, за допомогою яких автор передає власне ставлення до зображуваного і до читача. Експресивність АЛН полягає в тому, щоб "оживити" мовлення, внаслідок чого на АЛН звертається увага адресата і досягається його зацікавленість як в інформації, що передається, так і в особистості адресанта. Свідченням цього є АЛН В. Барки. Отже, okazіональні слова є своєрідним стимулом, який змушує реципієнта взяти участь у комунікації, у діалозі "автор – читач". Як зауважує Ж. В. Колоїз, "okazіональна експресія характерна для незувальних знаків, що конструюються і запрограмовуються на інтенсифікацію виразності в конкретних комунікативно-прагматичних ситуаціях. Вона виникає внаслідок функціонально-ситуативної зумовленості та структурно-семантичного оновлення мовного знака, внаслідок авторської мовотворчості та індивідуально-асоціативного сприйняття незувальних одиниць" [5, с. 247].

Отже, функціональне призначення новотворів цілком залежить від авторської мети їх створення. Оскільки АЛН використовуються з художньо-виражальною метою, то вони виконують і емоційно-експресивну функцію. Експресія новотвору підсилює емоційний зміст висловленого. Звичайно, АЛН відзначаються різним ступенем експресивності. Новотворам В. Барки притаманна слабка і значна експресивність. Так, слабка експресія характерна для інновацій, які утворені за продуктивними моделями узуального словотвору: *люстеринко, смолчинка, сонатинка, дивинка*.

На загальну експресивність новотвору нерідко впливають морфеми, які беруть участь у його творенні. Суфікси належать до активно використовуваних авторами, зокрема й В. Баркою, засобів підвищення експресії: *трояндість, щебетинка, потворинка, люстеринко*. Префікси

підкреслюють інтенсивність вияву ознаки, названої твірною основою: *найпренесамовитіший, надсонячний*.

Для посилення експресії В. Барка часто використовує АЛН з нумеративним компонентом, які конкретизують позначене поняття, явище, об'єкт дійсності у квантитативному аспекті: *перводенний, восьмизвірний, трисестрий, двокрилінка, двокамінь, двокрилець*.

Значною експресією відзначаються індивідуально-авторські прикметники у найвищому ступені вияву ознаки, що утворені від іменників (з пропуском дериваційної ланки, тобто стадії "прикметниковості"): *найпекляніший, найтінкіший, найквітніший*.

Залежно від комунікативно-прагматичної мети АЛН сприяють розкриттю експресивної виразності. Так, значною експресивністю відзначаються складні за структурою АЛН, які, порівняно з простими інноваціями, володіють більшими експресивними можливостями. Поєднання в одному слові непоєднаних частин характеризує індивідуальний підхід В. Барки до створення нових складних номінативних одиниць. Подібні утворення формують мікрообраз контексту, який відповідає задумові поета у відтворенні ним тієї чи іншої емоційно насиченої картини: *кленик-смолоскипник, смертопоклонці, собори-кораблі, фіялковосизо, квітодарчість, сузірнокольоро-світучий, крізьнічно, солодкогрімний, скорбно-радісний, шипшинноризий, подруга-душа*.

Загалом часте використання в поезії композитів та юкстапозитів пояснюється їхньою семантичною та експресивною місткістю. Вони передають різні відтінки подій, явищ у тексті: *Ні! звелено в зілля скрапнути, / в галузки: сузірнокольоро-світучі, / мов жар, мов церковні, в заутрїнь; Навпроти склинає, від жовтого протинеба, / скарбомогутність позлобєнна; А в зіницях темносїрих повно смутку, / смутку-скорбі...; А знизу / гроза витворює бризкучий дощ у чорному содомі / і гору обмива шипшинноризу.*

Найчисленнішу групу АЛН з боку експресивно-емоційного функціонування становлять складні прикметники. Складні прикметники також сприяють економії мовних засобів, позначаючи економніше,

лаконічніше те, що виражають загальнономвні атрибутивні словосполучення, на основі яких утворені композити: *Як відтулила жертвонька обличчя, / то впало в око: страх і лютість львича / срібнодержавну зиму аж звели...; Нехай на цаль з дороги зіб'юся: / завихрить, як листик, істоту – / мара сніжнокрила! мара греблюста, / в глибїнь на скелину гостру; Але в рожевоцвітному світанні, /.../ жєну вкривавлені тумани димні / на той бік!* Такі АЛН, залежно від комунікативно-прагматичної мети, відзначаються різним ступенем експресивності.

Образність інновації, вжитої у поетичному мовленні, є засобом представлення її значення. Художньо-образні чинники, які впливають на появу АЛН, найрізноманітніші, але всі вони служать потребі увиразнити контекст, вплинути на емоційне сприйняття тексту читачем. Крім того, експресивність впливає на прагматичний ефект оказіональних слів: у поетичному мовленні читач звертає увагу на новотвір і його роль у тексті.

Отже, стилістичні функції оказіоналізмів у художньому тексті різноманітні. Вони залежать від частини мовної належності, від текстотвірних властивостей, від способів творення слів, від індивідуальної манери автора. Найтісніше експресивно-стилістичний потенціал АЛН пов'язаний із словотвірним аспектом, оскільки оказіональне слово – це вияв пошуку автором нових виражальних засобів індивідуального стилю. Проаналізований фактичний матеріал свідчить про те, що АЛН В. Барки віддзеркалюють особливості індивідуальної мовно-поетичної картини світу поета.

ЛІТЕРАТУРА

1. Александрова О. И. О роли поэтических новообразований в организации стихотворного текста / О. И. Александрова // Текст и его изучение в вузе и школе : межвуз. сб. науч. трудов. – М. : Издательство Пензенского государственного педагогического института, 1991. – С. 86–97.

2. Дорофеевна Е. Н. Оказиональное слово в современной русскоязычной газетно-журнальной коммуникации (коммуникативно-прагматический и социокогнитивный аспекты) : дисс. ... кандидата

філол. наук : 10.02.02 / Дорофеева Елена Николаевна. – К., 2003. – 214 с.

3. Жижома О. О. Індивідуально-авторські новотвори в поетичному дискурсі 80–90-х років ХХ століття : дис. ... кандидата філол. наук : 10.02.01 / Жижома Оксана Олександрівна. – Маріуполь, 2003. – 242 с.

4. Земская Е. А. Словообразование и текст / Е. А. Земская // Вопросы языкознания. – М., 1990. – № 6. – С. 17–30.

5. Колоїз Ж. В. Українська оказіональна деривація : [монографія] / Ж. В. Колоїз. – К. : Акцент, 2007. – 311 с.

6. Ханпира Э. Оказиональные элементы в современной речи / Э. Ханпира // Стилистические исследования: На материале русского языка. – М., 1972. – С. 245–317.

РЕЗЮМЕ

Стаття посвячена дослідженню авторських лексических новообразований, зафіксованих в поезії Василя Барки. Особое внимание уделено стилистическому и экспрессивному потенциалу лексических инноваций.

УДК 81'373.611

Наталія ГАВРИЛЮК

СЛОВОТВОРЧИСТЬ КИЇВСЬКИХ НЕОКЛАСИКІВ З ПОГЛЯДУ СТАТИСТИКИ

У статті аналізуються авторські лексичні новотвори кийвських неокласиків. Визначено частотність оказіональних номінацій у словнику кожного з поетів; частотність уживання лексичних інновацій різних частиномовних класів; частотність використання авторами різних способів словотворення. Виділено найрепрезентативніші лексико-семантичні групи новотворів.

Ключові слова: авторський лексичний новотвір, кількісні підрахунки, словотворча практика.

В останні десятиріччя в українській лінгвістиці значна увага приділяється всебічному аналізу авторських лексичних новотворів (АЛН) – специфічних мовленнєвих одиниць, котрі відображають особливості авторського світосприйняття, а також загальні тенденції оновлення поетичного та загальнономовного словника. В українському мовознавстві досліджувалися лексичні інновації Олеся Гончара (Л. Пашко,

Н. Сологуб), Павла Загребельного (Г. Юрченко), Михайля Семенка (Г. Вокальчук), Василя Барки (Н. Адах), представників літературного угруповання “Молода Муза” (Г. Вокальчук), поетів-шістдесятників (В. Герман, Г. Сюта), представників Нью-Йоркської групи (Г. Сюта), поетів 80-90-х рр. (О. Жижома) та ін. Ґрунтовного вивчення та осмислення потребує також словотворча практика кийвських неокласиків.

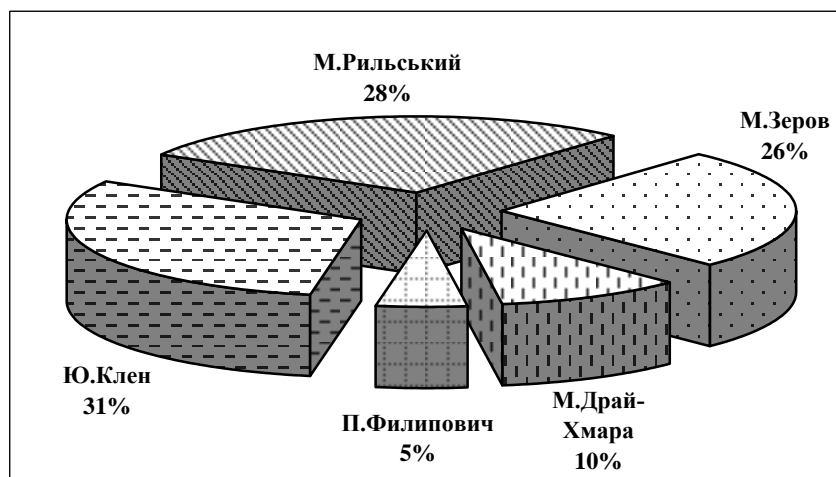

Рис. 1. Розподіл лексичних новотворів за авторами

ЗМІСТ

РОЗДІЛ І. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СИНТАКСИСУ	3
Шульжук К. Ф. Функціональні вияви вокатива	3
Щербачук Н. П. Особливості реалізації валентної рамки предикативів дії та стану в простому елементарному реченні-репліці	8
Шкарбан Т. М. Складні конструкції з однорідною супідрядністю нерозчленованої структури.....	13
Давнюк С. В. Структурні та функціонально-стилістичні особливості сурядно-підрядних конструкцій у художньому та публіцистичному стилях	17
Ричагівська Ю. Є. Складне речення поетичного мовлення як об'єкт стилістичного синтаксису.....	23
РОЗДІЛ ІІ. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛЕКСИКОЛОГІЇ	27
Адах Н. А. Експресивно-стилістичний потенціал авторських лексичних новотворів (на матеріалі поезії Василя Барки).....	27
Гаврилюк Н. В. Словотворчість київських неокласиків з погляду статистики	31
Максимчук В. В. Складні індивідуально-авторські субстантиви у лексиконі поетів Рівненщини	35
Поліщук О. Г. Авторські новотвори-репрезентанти колірної картини світу в українській поезії ХХ століття.....	40
Біловус Г. Г. Авторське використання фразеологізмів у повістях Тараса Шевченка.....	46
Локайчук С. М. Іншомовні запозичення в українській археологічній терміносистемі	51
Яременко Т. Г. Словотвірний потенціал дієслівної лексики зі значенням часу.....	57
РОЗДІЛ ІІІ. ПРОБЛЕМИ МОВОЗНАВЧИХ ТЕОРІЙ	65
Мединська Н. М. Філософське та лінгвістичне трактування категорії ознаки	65
Архангельська А. М. Родо-статева транспозиція як чинник експресивності маскулінних домінантів (ономасіологічний аспект)	70
Шевчук Т. Б. Концепт <i>щастя</i> в лексичній системі української мови	74
Нікульшина Т. М. Особливості вербальної експлікації лексико-семантичного мікрополя «місцевість» у зіставному аспекті (на матеріалі англійської та української мов)	78
Любимова С. А. Дослідження семантики похідних слів з основою «Flappet».....	85
Войцешук Л. А. До питання філософії мовлення: Ф. де Соссюр, М. Бахтін, Дж. Л. Остін	88
Деменчук О. В. Параметрія семантичної відповідності експерієнтівів (на матеріалі лексики чуттєвого сприйняття англійської, польської та української мов)	91

РОЗДІЛ ІV. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЛІНГВІСТИКИ ТЕКСТУ, СОЦІОЛІНГВІСТИКИ ТА КУЛЬТУРИ МОВЛЕННЯ 100

Домилівська Л. В. Лінгвістичні домінанти художнього тексту як вербалізація авторської мовної свідомості.....	100
Чеберяк А. М. Сербіна Т. Г. Чинник особи адресата та його комунікативні ролі в композиційній організації мовленнєвого жанру «відкритий лист».....	104
Воробйова Л. М. Функції телереклами та її мовна форма.....	109
Степанова О. І. Особливості функціонування одиниць українського мовленнєвого етикету на сучасному етапі.....	112
Бобрикова Ю. В. Поетична культура молоді як елемент соціолінгвістики.....	116
Олексієвець Л. С. Специфіка публічної монологічної мови.....	121
Дергач Д. В. Лінгвістична інтерпретація функцій топонімів у стилі масової інформації.....	125

РОЗДІЛ V. ПРОБЛЕМИ ТОПОНІМІКИ, ДІАЛЕКТОЛОГІЇ, ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ..... 131

Мандрик Н. В. Теоретичні засади вивчення питання про походження слов'янської писемності.....	131
Кирилкова Н. В. Оновлення семантики слова в авторському тексті.....	138
Кузьмич О. О. Топоніміка Холмщини як об'єкт лінгвістичних досліджень.....	140
Мазяр В. В. Структурно-семантична характеристика гончарської лексики в українських західнополіських говірках.....	143

РОЗДІЛ VI. ПРОБЛЕМИ МОВНОЇ ОСВІТИ 148

Шульжук Н. В. Формування комунікативної компетенції студентів-філологів в умовах нового теоретико-інформаційного змісту курсу «Сучасна українська літературна мова».....	148
Лещенко Г. П. Система формування мовної компетенції учнів загальноосвітньої школи.....	153
Гетманчук Н. О. Текст як засіб формування лінгвокраїнознавчої компетенції майбутніх учителів.....	162
Іщук І. С. До проблеми вивчення мовленнєвого етикету в школі.....	168

Наукове видання
Збірник наукових праць
Актуальні проблеми сучасної філології
Мовознавчі студії
Випуск XVII

Упорядкування та наукове редагування
Степанова О.І.

Технічний редактор
Литвак А.М.

ББК 81 Збірник наукових праць Рівненського державного гуманітарного університету.
А 43 Актуальні проблеми сучасної філології. Мовознавчі студії.
4 Вип. 17. – Рівне: РДГУ, 2009. – 176 с.
УДК
811.161.2

Здано до набору 25.09.2009р. Підписано до друку 6.11.2009р.
Формат 70x100¹/₁₆.
Папір офсетний. Друк на ризографі.
Гарнітура Times New Roman Cyr.
Умовн. друк. арк. 8.0.
Тираж 300 прим. Зам. 57/1.

Видавничі роботи: редакційно-видавничий відділ РДГУ
33000, м. Рівне, вул. С.Бандери, 12.
Рівненський державний гуманітарний університет.
Адреса редакції: м. Рівне, вул. Остафова, 31; кафедра української мови